

Kontrollmiljö 2026

Botaniska trädgården

1 Inledning

En robust organisation är grunden för god intern kontroll. Den robusta organisationen kännetecknas av en organisationskultur där alla är medvetna om vilka spelregler och värderingar som gäller och där lagstiftning, mål och styrande dokument kan tillämpas på ett enkelt och naturligt sätt utifrån tydligt definierat ansvar och befogenheter.

Kontrollmiljö kan beskrivas som summan av de lagar och styrande dokument, uppdrag och mål, interna och externa påverkansfaktorer samt beroenden och gränsdragningar till andra verksamheter som nämnden/styrelsen har att förhålla sig till. God kännedom om kontrollmiljön är en förutsättning för att arbetet med intern kontroll ska vara framgångsrikt.

2 Lagar, författningar och regionövergripande styrande dokument

Lagar och styrande dokument ska kunna tillämpas på ett enkelt och naturligt sätt utifrån ett tydligt definierat ansvar och klart definierade befogenheter. Utöver styrelsen reglemente, som fastställts av regionfullmäktige, finns en instruktion som beskriver det ansvar som styrelse har fördelat till förvaltningschef. Styrelsen har också lämnat över frågor att hantera till förvaltningen i en fastställd delegeringsordning. Delegerade ansvarsområden ingår inte i instruktionen.

De regionövergripande styrande dokumenten som gäller för samtliga styrelser, nämnder, förvaltningar och bolag inom Västra Götalandsregionen finns på <https://www.vgregion.se/om-vgr/styrande-dokument/>. Fastighet, stöd och service har upprättat en fastighetsutvecklingsplan, GBT 2024-00129.

Botaniskas styrelse ska även i sitt uppdrag förhålla sig till:

- Konventionen om biologisk mångfald och "Kunming-Montreal Global Biodiversity Framework"
- Miljöbalken inklusive balkens lagstiftning gällande Nagoyaprotokollets tillämpning i Europa
- Samverkansavtal med Göteborgs universitet
- Barnkonventionen
- Läroplaner (Lpfö18, Lgr22, Lgra22, Gy11, GySär13, Läroplan för vuxenutbildningen och kursplan för komvux i svenska för invandrare)

Det är även av vikt för Botaniska att följa den svenska implementeringen av den nya naturrestaureringslagen.

3 Uppdrag och mål

Styrelsens uppdrag och mål beskrivs i:

- reglemente

- detaljbudget/verksamhetsplan
- uppdrag från miljö- och regionutvecklingsnämnden (MRU)

Uppdrag från MRU till Botaniska för åren 2025-2027 (MRU 2024-00269)

- Botaniska ska utveckla bevarandearbetet med västsvenska hotade arter och därigenom nå högsta ackrediteringen enligt BGCI.
- Botaniska ska öka forskningen och tydliggöra sin roll som forskningsinfrastruktur, med digitaliserade och väl dokumenterade växtsamlingar.
- Botaniska ska utbilda barn och unga i naturvetenskap samt sprida kunskap om betydelsen av en stärkt biologisk mångfald.
- Botaniska ska förstärkas som hållbart besöksmål året runt genom projekt "Nya växthus och besökscentrum".

4 Intern påverkan

Botaniskas medarbetare har sin arbetsplats lokaliserad till Botaniska trädgården. Förvaltningen är indelad i fyra enheter - Hortikultur och gestaltning, Samlingar och forskning, Publik verksamhet samt Teknik, service och arboretum. I den förstnämnda finns ett delat ledarskap med två enhetschefer, övriga enheter leds av en enhetschef vardera. Samtliga enhetschefer är underställda förvaltningschefen. Därutöver finns som stabsfunktioner en ekonomichef (inhyrd via Ekonomiservice) samt en HR-chef (som också är enhetschef i den enhet med delat ledarskap). I ledningsgruppen ingår nämnda chefer samt kommunikationschefen.

Ledningsgruppen är styrgrupp för Botaniskas del i projekt *Nya växthus och besökscentrum*. En projektchef ansvarar för Botaniskas del i projektet. Sedan januari 2024 delar Botaniska en professor med Göteborgs universitet. Arbetet rapporteras i Samarbetsrådet, där representanter för universitetet samt Botaniska sitter.

Styrelsen för Göteborgs botaniska trädgård har företrädesvis sina sammanträden i Botaniska trädgården. Presidiet har regelbundna dialogmöten med miljö- och regionutvecklingsnämnden samt styrelsen för fastighet-, stöd- och service och med ägarutskottet.

Botaniska är en av världens främsta botaniska trädgårdar och har en stark profil i frågor kring biologisk mångfald, natur, livskvalitet och hälsa. Medarbetarna är mycket engagerade och det finns ett stort mått av delaktighet i allt som görs i trädgården.

5 Beroenden till andra verksamheter

Botaniska träffar årliga överenskommelser kring service, fastighetsfrågor och digitalisering. Utöver detta finns *gränsdragningslista Fastighet, stöd och service/Botaniska*.

Verksamheten påverkas starkt av fastighetsprojektet *Nya växthus och*

besökscentrum. Detta projekt drivs från Fastighet, stöd och service och är beroende av flertalet externa aktörer. I praktiken innebär byggandet av nya växthus och besökscentrum att Botaniska är en byggarbetsplats under de kommande åren. Att under den här perioden upprätthålla normal verksamhet är en utmaning för organisationen.

Botaniska kommer att få ökade hyreskostnader som resultat av de fastighetsprojekt som har och kommer att genomföras. Det finns en garanti från nämnden att hyran ska täckas i ett ökat anslag och dessa frågor diskuteras löpande med miljö- och regionalutvecklingsnämnden samt koncernkontoret. Botaniska arbetar med en ekonomisk tio-årsplan för att kunna visa på hur stor ökning av driftsbidraget som krävs för respektive år.

6 Extern påverkan

Det finns oklarheter kring vad som händer vid grannfastigheten, som nu ägs av Skandiafastigheter. Botaniska har en del av sina växtsamlingar på grannfastighetens mark och är också väldigt beroende av de parkeringar som finns där, för att besökare på framförallt kvällen och helger ska ha möjlighet att nyttja dessa. Det finns idag ingen avgränsning mellan fastigheterna, och det är Botaniskas bestämda uppfattning att om inte verksamheten i grannfastigheten kan styras så måste en avgränsning mellan fastigheterna byggas, så att Botaniska kan driva sin verksamhet långsiktigt på ett säkert sätt.

Vidare så behöver Botaniska ha en löpande dialog med Göteborgs stad om möjligheterna till bättre kollektivtrafik-anslutningar, bättre parkeringsmöjligheter och åtgärder för buller från Dag Hammarskjölds-leden.

Plan för intern kontroll

Botaniska trädgården

1 Inledning

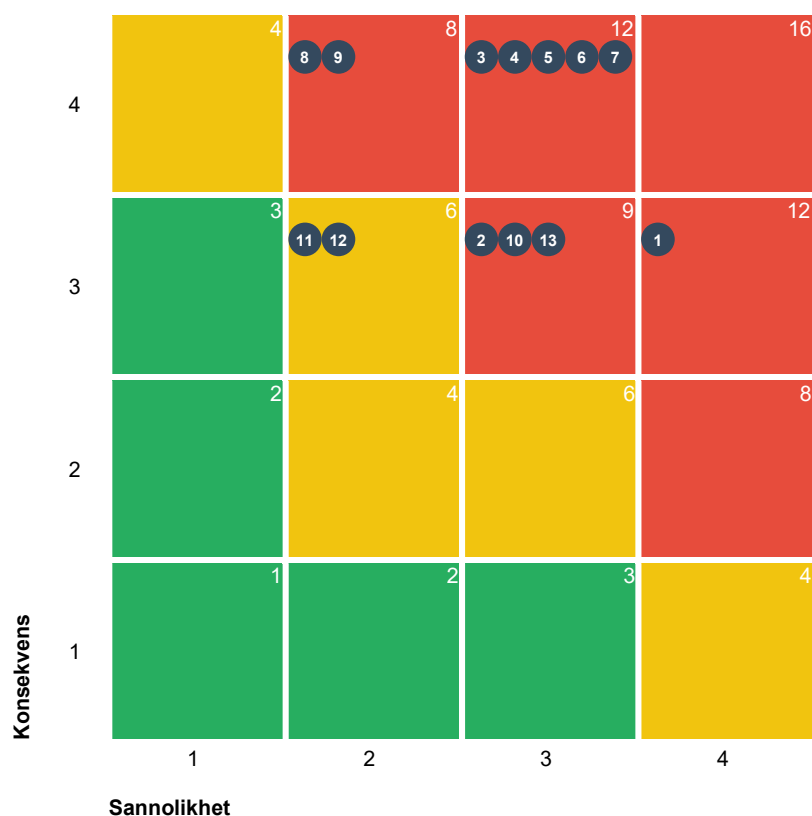
Intern kontroll är en del av styrningen i Västra Götalandsregionen och ett redskap för ständiga förbättringar. En tillräcklig intern kontroll innebär ett strukturerat arbetssätt som integreras i organisationen.

Planen för intern kontroll ska bidra till att inom rimliga gränser säkerställa att styrningen är tillräcklig, att målen med verksamheten kan nås och att detta sker på ett effektivt sätt. Den interna kontrollen ska även säkerställa att regler och riktlinjer följs samt att rapportering och information i och om organisationen är tillförlitlig.

2 Riskanalys

Avsnittet innehåller de identifierade risker som bedömts vara av sådan karaktär att de ska kontrolleras.

Riskanalysen är gjord enligt riskanalysmodell för intern kontroll för nämnder och styrelser i Västra Götalandsregionen. Modellen innebär inventering av risker och bedömning av konsekvens och sannolikhet. Värderingen av riskerna är ett stöd i bedömningen av hur riskerna ska hanteras.

11 Kontrollera/åtgärda 2 Kontrollera Totalt: 13

Kontrollera/åtgärda	Konsekvens	Sannolikhet
Kontrollera		
Acceptera		
4	Allvarlig (är så stor att en händelse helt enkelt inte får inträffa)	Sannolik (det är mycket troligt att en händelse ska inträffa)
3	Kännbar (uppfattas som besvärande för intressenter och VGR)	Möjlig (det finns en möjlig risk för att en händelse ska inträffa)
2	Lindrig (uppfattas som liten av såväl intressenter som VGR)	Mindre sannolik (risken är mycket liten för att en händelse ska inträffa)
1	Försumbar (är obetydlig för de olika intressenterna och VGR)	Osannolik (Risken är praktiskt taget obefintlig för att en händelse ska inträffa. Det innebär dock inte att inget kan hända)

Område	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Vad kan hända?
Ekonomi	1 Att Botaniskas medel för utrustningsinvesteringar i projekt Nya växthus och Besökscentrum inte räcker till det som projektet identifierat.	3. Kännbar	4. Sannolik	■ 12	Verksamhetens behov av belysning, material, växtodlingslådor, inredning etc kan inte fyllas och verksamhetens kvalitet blir då sämre, samt risk att arbetsmiljön förblir dålig.
	2 Att det inte finns möjlighet för regionen att förvärva strategiska fastigheter inom Botaniskas närområde.	3. Kännbar	3. Möjlig	■ 9	Om den fastigheten inte längre är en del av Botaniska kommer det påverka entréområdet permanent, eftersom en gräns (mur) mot grannfastigheten måste uppföras. Den kulturhistoriska kopplingen försvinner.
	3 Att förvaltningen inte får de ökade driftmedel som behövs för att fullfölja projektet Nya	4. Allvarlig	3. Möjlig	■ 12	Det skulle hämma utvecklingen och potentiellt kunna leda till sämre status som botanisk trädgård och

Område	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Vad kan hända?
	växthus och besökscentrum och den ambition som projektet innebär.				att medarbetare slutar.
Personal- och kompetensförsörjning	4 Att Botaniskas medarbetare har en hög arbetsbelastning och dålig arbetsmiljö under tiden som projektet Nya växthus och besökscentrum pågår.	4. Allvarlig	3. Möjlig	■ 12	Risk för stress och ohälsa samt att medarbetare blir sjukskrivna för detta. Påverkar verksamhetens kvalitet, projektets tidplan och genomförande samt de enskilda medarbetarnas välmående. Större personalomsättning kan bli ett resultat. Att växterna inte har optimala förhållanden under lång tid kan också bli ett resultat.
Samverkan och beroenden av andra parter	5 Att externa aktörer som vi är beroende av inte genomfördet som är avtalat och/eller genomfördriver frågor som är negativa för Botaniska.	4. Allvarlig	3. Möjlig	■ 12	Risk att något inträffar om inte avtal följs. Risk att vi behöver kontrollera att allt som är avtalat (text med driften) genomförs vilket drar tid och energi från oss.
	6 Att samarbetet och kommunikation inom projekt Nya växthus och besökscentrum inte fungerar.	4. Allvarlig	3. Möjlig	■ 12	Tid och energi fokuseras på interna problem mellan Västfastigheter och Botaniska. Kan leda till förseningar i tidplan, att

Område	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Vad kan hända?
					växtmaterial dör och att projektet blir mycket dyrare.
Säkerhet och trygghet	7 Att hot, våld, stölder, skadegörelse eller terrordåd, etc, inträffar inom Botaniska trädgårdens område.	4. Allvarlig	3. Möjlig	12	Fysiska eller psykiska skador hos medarbetare. Uppmärksamhet i media som skadar Botaniska. Att växter i samlingarna tar skada eller dör, av större eller mindre omfattning. Merarbete för trädgårdsmästarna. Vid stöld av konstverk är det stora värden som försvinner.
	8 Att olyckor eller incidenter inträffar inom byggprojekt Nya växthus och besökscentrum (som berör entreprenör, Botaniskas medarbetare och/eller besökare)	4. Allvarlig	2. Mindre sannolik	8	Arbetsplatsolyckor med fysiska skador som följd. Förseningar i tidsplan vilket påverkar verksamheten och växterna. Negativ publicitet i media. Kostnadsökningar.
	9 Förändrade säkerhetsläget i omvärlden ställer högre krav på beredskap och krishantering	4. Allvarlig	2. Mindre sannolik	8	Om något händer i trädgården finns risk för förstörelse av värdefulla samlingar och föremål
Verksamhetens genomförande	10 Att det blir svårt att upprätthålla ordinarie verksamhet under projektet	3. Kännbar	3. Möjlig	9	Botaniskas attraktionskraft kan skadas vilket kan ge konsekvenser över tid. Att

Område	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Vad kan hända?
	Nya växthus och besökscentrum.				växterna inte har optimala förhållanden under lång tid under evakueringen/byggtiden av nya växthus (t ex färre klimat, stå i kruka istället för växtbädd, trängas ihop som kan leda till större risk för skadedjur och sjukdomar, osv). Allmän skötsel av trädgården försvåras. Vissa underhållsarbeten får stå tillbaka för större projekt.
	11 Att evakueringsväxthusen går sönder eller slutar fungera innan de nya är färdigbyggda.	3. Kännbar	2. Mindre sannolik	 6	Energiförsörjning eller annan klimatrelaterad påverkan. Konsekvensen kan bli att oersättligt växtmaterial dör.
	12 Att förändringar i roller och uppdrag i växthusprojektet kan innebära försämringar i framdriften av projektet.	3. Kännbar	2. Mindre sannolik	 6	Risk för att ansvar blir otydligt, att saker faller mellan stolar, att fungerande relationer upphör, osv. Allt kan bidra till sämre resultat för Botaniskas verksamhet.
	13 Att medarbetare inte har möjlighet att utföra sina kärnuppdrag pga att	3. Kännbar	3. Möjlig	 9	9 Att våra växtsamlingar och skötsel försämras pga. hög arbetsbelastning och stora

Område	Risk	Konsekvens	Sannolikhet	Riskvärde	Vad kan hända?
	resurserna styrs om till projekt och nya uppdrag.				projekt som tar resurser från ordinarie verksamhet. Om för många olika projekt startas igång samtidigt så riskerar vi dräneras på fokus och energi för vårt grunduppdrag, som handlar om att vara en botanisk trädgård. Att större projekt och samarbeten tar chefsresurser från arbetet med personal- och arbetsmiljöfrågor

3 Kontroller

Planen för intern kontroll redovisar de särskilda kontroller som ska göras under året. Kontrollerna görs för att följa de risker som uppmärksammats i riskanalysen och utgör ett underlag för riskhantering/riskminimering. Kontroller kan också göras utifrån en bedömning att extra kontroll är nödvändig för vissa typer av arbetsuppgifter eller processer.

Nedan redovisas vilka kontroller som kommer att genomföras med koppling till respektive risk.

3.1 Område: Ekonomi

3.1.1 Att Botaniskas medel för utrustningsinvesteringar i projekt Nya växthus och Besökscentrum inte räcker till det som projektet identifierat.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljningsdatum	Rapporteras till
Uppföljning av budget och utfall för Botaniskas	Följs i projektet samt i	2026-05-19, 2026-09-15,	Styrelsen

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
del i projekt nya växthus och besökscentrum	projektmöten med FSS	2027-01-31	

3.1.2 Att det inte finns möjlighet för regionen att förvärva strategiska fastigheter inom Botaniskas närområde.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Uppdrag till FSS om strategiskt förvärv av fastigheter	I övergripande styrgrupp behandlas fastighetsfrågor av principiell karaktär. Möte cirka en gång per månad. FSS fastighetschef kallar.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.1.3 Att förvaltningen inte får de ökade driftmedel som behövs för att fullfölja projektet Nya växthus och besökscentrum och den ambition som projektet innebär.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Dialog med MRU:s presidie inför och under budgetarbete.	Frågan om driftmedel behöver tas upp i presidiedialog i februari. Därefter följas upp i juni, inför beslut om driftmedel tidig höst.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.2 Område: Personal- och kompetensförsörjning

3.2.1 Att Botaniskas medarbetare har en hög arbetsbelastning och dålig arbetsmiljö under tiden som projektet Nya växthus och besökscentrum pågår.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Incidenter rörande	Incidenter som kopplas	2026-05-19,	Styrelsen

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
arbetsmiljö	till arbetsmiljön eller hög arbetsbelastning ska kontrolleras.	2026-09-15, 2027-01-31	

3.3 Område: Samverkan och beroenden av andra parter

3.3.1 Att externa aktörer som vi är beroende av inte genomför det som är avtalat och/eller genomför/driver frågor som är negativa för Botaniska.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Incidenter	Incidenter kontrolleras utifrån om de har en extern aktör som är inblandad eller inte, tex påverkan på driften.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.3.2 Att samarbetet och kommunikation inom projekt Nya växthus och besökscentrum inte fungerar.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Regelbundna möten i styrgrupp för projekt Nya växthus och besökscentrum	Projektets framdrift följs. Avvikelse hanteras. Beslut av styrgruppen v b. Möte cirka en gång per månad. FSS projektägare kallar till möten.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen
Regelbundna möten i övergripande styrgruppmellan Botaniska och FSS		2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.4 Område: Säkerhet och trygghet

3.4.1 Att hot, våld, stölder, skadegörelse eller terrordåd, etc, inträffar inom Botaniska trädgårdens område.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Incidenter hot, våld, stöld, skadegörelse	Incidenter rapporteras enl rutin. Incidentrapporter följs upp på ledningsgrupp samt diskuteras i facklig samverkansgrupp (i de fall det bedöms nödvändigt).	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.4.2 Att olyckor eller incidenter inträffar inom byggprojekt Nya växthus och besökscentrum (som berör entreprenör, Botaniskas medarbetare och/eller besökare)

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Incidenter byggprojekt.	Incidenter rapporteras enligt rutin. Incidentrapporter följs upp på ledningsgrupp (stående punkt varje möte) samt diskuteras på facklig samverkansgrupp (i de fall det bedöms nödvändigt).	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.4.3 Förändrade säkerhetsläget i omvärlden ställer högre krav på beredskap och krishantering

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Botaniska behöver göra riskanalys och katastrofplan samt följa arbetet i VGR.	Botaniska behöver ta fram (uppdatera) en riskanalys respektive en katastrofplan.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.5 Område: Verksamhetens genomförande

3.5.1 Att det blir svårt att upprätthålla ordinarie verksamhet under projektet Nya växthus och besökscentrum.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Avvikelse från ordinarie verksamhet	Avvikelse från ordinarie verksamhet som är av betydelse ska lyftas till förvaltningschef och/eller till ledningsgrupp. Större avvikelser ska därefter rapporteras till styrelsen.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.5.2 Att evakueringsväxthusen går sönder eller slutar fungera innan de nya är färdigbyggda.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Incidenter kring brister i nuvarande växthus driftsfunktion	Incidenter rapporteras enl. rutin. Kundmöten med driftchef FSS.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.5.3 Att förändringar i roller och uppdrag i växthusprojektet kan innebära försämringar i framdriften av projektet.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Rapport till styrelsen regelbundet.	Styrelsen ska få en rapport, med standardiserade rubriker, som redovisas helst varje möte.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen

3.5.4 Att medarbetare inte har möjlighet att utföra sina kärnuppdrag pga att resurserna styrs om till projekt och nya uppdrag.

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
----------	--	--------------------	-------------------

Kontroll	Vad kontrolleras och hur kontrolleras det?	Uppföljnings datum	Rapporter as till
Inventeringen i IRIS	Den genomsnittliga tid som har förflutit sedan en accession senast inventerades ska kontrolleras.	2026-05-19, 2026-09-15, 2027-01-31	Styrelsen